

Sygn. akt II AKa 119/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 marca 2023 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Zdziarska

Sędziowie: SA Katarzyna Capałowska

SO (del.) Anna Gąsior – Majchrowska (spr.)

Protokolant: Katarzyna Wójcik

przy udziale Prokuratora Jacka Pergałowskiego

po rozpoznaniu w dniu 01 marca 2023 roku

sprawy z wniosku A. O. o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą z oczywistego niesłusznego pozbawienia wolności w wyniku wykonania kary zastępczej pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie sygn. akt II K 16/13

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 20 grudnia 2021 roku sygn. XII Ko 15/21

- 1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;*
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. K. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych, powiększoną o stawkę 23 % VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni A. O. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;*
- 3. wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 119/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. **CZĘŚĆ WSTĘPNA**

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie XII Ko 15/21.

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny – pełnomocnik wnioskodawczyni

1.3. **Granice zaskarżenia**

1.1.1. **Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	-----	-----	-----	-----
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.	-----	-----	-----	-----

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

-----	-----	-----
-------	-------	-------

1.1.6. Dowody nieuwzględnione ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Podniesione w apelacji pełnomocnika wnioskodawczyni zarzuty: 1) naruszenie przepisu art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., polegającą na naruszeniu przez Sąd I instancji zasady swobodnej, kontrolowanej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, w zakresie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, XI Wydział Karny, sygn. akt XI Kz 4/20, w zakresie uchylenia postanowienia o wykonaniu kary pozbawienia wolności względem wnioskodawczyni A. O. w szczególności poprzez całkowicie dowolne przyjęcie i	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>oddalenie wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania;</p> <p>2) naruszenie przepisu art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie wniosków dowodowych złożonych przez wnioskodawczynię we wniosku wnioskodawczyni A. O. o odszkodowanie i zadośćuczynienie o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadków;</p> <p>3) naruszenie przepisu art. 424 k.p.k., polegające na zaniechaniu wskazania przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku faktów, które Sąd uznał za udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach, w szczególności na dowodach świadczących, iż wniosek o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia został oddalony.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>W pierwszej kolejności zważyć należy, iż Sąd Apelacyjny dostrzegł, że do akt sprawy wpłynęło pismo z dnia 26 stycznia 2022 roku zatytułowane „Apelacja” sporządzone osobiście przez wnioskodawczynię A. O., która pomimo wezwania jej przez Zastępcę Przewodniczącego Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Warszawie zarządzeniem z dnia 04 lutego 2022 roku do uzupełnienia braków formalnych przedmiotowego pisma poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez obrońcę oraz złożenie odpowiedniej liczb odpisów w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, pod rygorem odmowy przyjęcia środka odwoławczego,</p>		

zobowiązania tego nie wykonała. A zatem, z uwagi na treść art. 446 § 1 k.p.k. przewidującego tzw. przymus adwokacko/radcowski w przypadku składania apelacji od wyroku Sądu Okręgowego, pismo to nie może wywoływać żadnych wiążących Sąd Apelacyjny skutków. Z tych właśnie względów Sąd odwoławczy jest zwolniony z obowiązku rozważenia przedstawionych w nim zarzutów.

Dokonując natomiast oceny podniesionych przez pełnomocnika wnioskodawczyni zarzutów obrazy przepisów postępowania Sąd Apelacyjny nie podzielił ich zasadności, gdyż nie wskazywały one na wadliwość zaskarżonego wyroku, a i kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny do takiego wniosku nie upoważniała.

Przede wszystkim, podkreślić należy, iż w przypadku postawieniu wyrokowi zarzutów opartych o art. 438 pkt 2 k.p.k., powinnością skarżącego winno być nie tylko wykazanie, że doszło do obrazy przepisów postępowania. Konieczne jest również wykazanie, że zarzucana obraza przepisów postępowania mogła mieć wpływ na treść orzeczenia. Taki obowiązek wynika wprost z zacytowanego przepisu art. 438 k.p.k. Samo wszak uchybienie przepisom postępowania, jeżeli nie miało wpływu na treść wyroku nie skutkuje uznaniem orzeczenia jako wadliwego.

Poza powyższym przy stawianiu zarzutów opartych na obrazie art. 7 k.p.k. sprowadzających się do dokonania oceny wiarygodności materiału dowodowego w oparciu o wszechstronną, zgodną z zasadami logicznego rozumowania, wskazaniemi wiedzy

i doświadczenia życiowego analizę nie można ograniczać jedynie do zaprezentowania własnego, arbitralnego stanowiska i w przypadku obrońców oskarżonych ukierunkowaną jedynie na dowody korzystne dla oskarżonych. W przypadku, gdy skarżący stawiając zarzut naruszenia tego przepisu zmierza do podważenia zasadności rozstrzygnięcia Sądu poprzez wykazywanie dowolnej oceny dowodów nie może ograniczyć się do prostego jej zanegowania i stwierdzenia, że za wiarygodne winny być uznane jedynie wybrane dowody, patrz korzystne dla oskarżonego, w tym jego wyjaśnienia. Taki sposób kwestionowania trafności skarżonego orzeczenia w kontekście przeprowadzonej oceny nie może być uznany za skuteczny. Obowiązkiem skarżącego jest wykazanie, jakich konkretnych uchybień dopuścił się Sąd meriti, w tym zasad wiedzy, logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Nie może być uznane za skuteczne i wystarczające samo przeciwstawienie dowodom, na których oparł się Sąd orzekający, li tylko dowodów przeciwnych. Konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że te prezentowane dowody przeciwne, ocenione swobodnie, nie jednostronnie, czy też dowolnie, w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego winny uzyskać walor wiarygodności. Natomiast dowody, na których oparł się Sąd i poczynił na ich podstawie ustalenia, w świetle zasad określonych w art. 7 k.p.k., są tego waloru pozbawione. Przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną procesową, a mianowicie art. 7 k.p.k. wtedy, gdy m.in. stanowi wynik

rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających tak na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2011 r., sygn. akt II KK 183/11, Legalis).

Natomiast wskazanie naruszenia przepisu art. 410 k.p.k. wymaga wykazania, że przy wyrokowaniu Sąd opierał się na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej, bądź oparł się na części materiału ujawnionego. Dokonanie wadliwej oceny dowodów nie stanowi natomiast uchybienia dyspozycji art. 410 k.p.k. Treść sformułowanych w apelacji zarzutów i ich uzasadnienie wskazuje natomiast, że w istocie apelujący zarzucił nieprawidłową, jego zdaniem, ocenę materiału dowodowego. Wymóg orzekania na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku przewodu nie oznacza bynajmniej, że na Sądzie orzekającym ciąży bezwzględny obowiązek przywoływania i wypowiedania się odnośnie wszystkich bez wyjątku dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt VKK 428/11, Legalis). Istotą art. 410 k.p.k. jest to, że Sąd ferując wyrok nie może opierać się na tym, co nie zostało ujawnione na rozprawie, jak również i to, że wyroku nie można wydawać na części materiału dowodowego, a musi on być wynikiem analizy całokształtu ujawnionych okoliczności, a więc i tych, które je podważają. Wiązanie art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. jest zasadne tylko wówczas, gdy wykazane zostanie, że uchybienie poprawnej oceny dowodów było spowodowane pominięciem istotnej okoliczności zdarzenia, bądź nieujawnienia jej na rozprawie w sposób

niezgodny z procedurą gromadzenia i przeprowadzania dowodów. W przypadku, gdy Sąd prawidłowo ujawnił na rozprawie dowody, które pozwoliły na wydanie rozstrzygnięcia w sprawie i poddał je ocenie to zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. jest bezpodstawny.

Ponadto, przepis mówiący o celach procesu stanowiący jego generalną zasadę, a mianowicie zasada obiektywizmu wyrażona w art. 4 k.p.k., nie może stanowić, skutecznej podstawy odwołania, w sytuacji gdy treść art. 438 pkt 2 k.p.k. wymaga wykazania wpływu obrazy przepisów postępowania na treść orzeczenia. Oznacza to, że ustawodawca zakłada, że zarzut oparty na tej podstawie musi być ściśle określony, sprecyzowany, odnoszący się do naruszenia konkretnego przepisu procedury gromadzenia, przeprowadzania i oceny dowodów, procedury dokumentowania czynności organów procesowych, przestrzegania praw stron, a wreszcie poprawności orzeczenia i jego uzasadnienia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 marca 2014 r., sygn. akt II AKa 59/14, Legalis). Aby zasadnie, tym samym skutecznie podnieść zarzut obrazy przepisu art. 4 k.p.k. nie wystarczy ogólne stwierdzenie o jego naruszeniu, które oparte jest na wyłącznie subiektywnym odczuciu strony, która wynika niejednokrotnie z odmiennej oceny materiału dowodowego skupiającej się tylko na korzystnych dowodach. O braku obiektywizmu Sądu można natomiast mówić wtedy, gdy zostały naruszone określone przepisy zawierające normy nakazujące lub zakazujące działań na niekorzyść określonej strony postępowania lub gdy w sposób wyraźny i

udokumentowany Sąd faworyzuje jedną ze stron. Brak precyzyjnego odwołania się do sytuacji procesowej, w której doszło do przekroczenia tych przepisów czyni zarzut oparty na tychże przepisach jako bezzasadny. W aspekcie powyższego, zarzuty naruszenia przepisów są bezskuteczne, bowiem podstawą środka odwoławczego nie mogą być przepisy stanowiące ogólne zasady procesu karnego, a jedynie zarzuty naruszenia przepisów szczegółowych będących realizacją celów postępowania wytyczonych właśnie przez art. 4 k.p.k.

Zestawiając powyższe z analizą przedmiotowej sprawy, zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób prawidłowy i rzetelny. Bowiem – wbrew zarzutom apelującego zostały przeprowadzone wszystkie dowody niezbędne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy i ustalenia prawdy materialnej. Sąd I instancji, stosownie do wymogu określonego w art. 410 k.p.k., ujawnił w toku rozprawy głównej całość materiału dowodowego. Nie uchybił również normie wyrażonej w a. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. oddalając wnioski dowodowe wnioskodawcy o przesłuchanie w charakterze świadków kilkudziesięciu osób wymienionych przez A. O. słusznie argumentując, że dowody te nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jednocześnie Sąd Okręgowy w sposób przekonujący, zgodny z zasadami doświadczenia życiowego i zasadami logiki ocenił cały zgromadzony materiał dowodowy, wskazując które z dowodów są wiarygodne i w jakiej części, czemu

dał wyraz w pisemnych motywach wyroku.

Sąd Apelacyjny nie podzielił również zarzutu podniesionego przez skarżącego, który podnosząc obrazę art. 424 k.p.k. zmierzał do wykazania, że uchybienia pisemnych motywów wyroku w zasadzie powodują, że orzeczenie tego Sądu nie poddaje się kontroli instancyjnej. Wszystkie podniesione argumenty odnoszące się do obrazu art. 424 k.p.k. formułowane przez pełnomocnika wnioskodawcy są niezasadne. Sporządzone przez Sąd I instancji uzasadnienie pisemne wyroku w rozpoznawanej sprawie nie jest idealne, niemniej nie dyskwalifikuje zapadłego wyroku. Obejmuje ono odniesienie się w sposób skondensowany, lecz klarowny do ustaleń faktycznych Sądu I instancji poczynionych na podstawie zebranych dowodów. Zauważyć należy, że złożoność, wieloaspektowość sprawy może powodować, że uzasadnienie nie zawsze zadowoli wszystkie strony postępowania. Nieidealne, bądź nieodpowiadające stronom uzasadnienie nie może jednak prowadzić do automatycznego wniosku, że wyrok jest wadliwy. W postępowaniu odwoławczym przedmiotem kontroli jest bowiem zapadły wyrok będący rezultatem analizy przeprowadzonych dowodów, w tym przekonania Sądu, co do ich wiarygodności przy budowaniu podstawy dowodowej, a nie sposób przedstawienia tych czynności w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Wskazać należy, że zmienione od 1 lipca 2015 roku przepisy procedury karnej przewidują obowiązek sporządzania zwięzłego uzasadnienia. Jest to czynność procesowa Sądu o charakterze sprawozdawczym, a

nie rozstrzygającym. Ustawodawca obecnie nie wymaga szczegółowego, drobiazgowego omówienia podstawy faktycznej i prawnej wyroku, ale też innych rozstrzygnięć zawartych w wyroku. Wystarczające jest zwięzłe odniesienie się do tych kwestii. Przepisy § 1 i 2 wskazują łącznie na elementy treściowe, które powinno zawierać uzasadnienie, zawierające następujące składniki: przedstawienie ustalonego stanu faktycznego, wskazanie dowodów, na podstawie których powyższy stan faktyczny został ustalony, omówienie znaczenia i mocy dowodowej poszczególnych dowodów, w tym też tego, dlaczego pewne fakty w świetle przeprowadzonych dowodów Sąd uznał za nieudowodnione, omówienie subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod określony przepis prawa karnego materialnego bądź niepodlegania takiej subsumcji, przytoczenie okoliczności, które Sąd miał na względzie przy podejmowaniu pozostałych rozstrzygnięć zawartych w wyroku. W sprawie niniejszej stwierdzić należy, że uzasadnienie Sądu Okręgowego pozwala na kontrolę odwoławczą, w szczególności gdy uwzględni się sytuację, że przedmiotem kontroli odwoławczej nie jest samo uzasadnienie, ale wyrok. Nawet sporządzenie uzasadnienia w sposób odbiegający od wymagań przepisu art. 424 k.p.k. – co nie miało miejsca w przedmiotowej sprawie – nie dyskredytuje wyroku. Uzasadnienie sporządzone w nieprawidłowy sposób, z uwagi na to, że ma miejsce po wydaniu wyroku, nie może mieć bowiem wpływu na treść orzeczenia. Podkreślić należy ponownie, że kontroli odwoławczej podlega wyrok wydany w przedmiocie wniosku A. O., nie zaś to, czy uzasadnienie

zostało sporządzone w sposób zadowalający strony postępowania. A kontrola wyroku, ta dokonywana przez strony postępowania, czy też przez Sąd odwoławczy odbywa się przede wszystkim w oparciu o dowody zgromadzone w aktach sprawy. Uzasadnienie jako część sprawozdawcza, nie rozstrzygająca, jest jedynie elementem pomocniczym.

Tym samym, Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy odniósł się do kwestii istotnych dla rozstrzygnięcia i niezasadność żądania wnioskodawczyni A. O. została przez ten Sąd wykazana w sposób przekonujący, co przy braku skutecznej argumentacji przeciwnej skarżącego powodowało, że należało jedynie w tym miejscu wyrazić pełną akceptację dla przedstawionych w pisemnym uzasadnieniu wyroku wywodów.

Sumując, nie ulegało wątpliwości, że wnioskodawczyni A. O. w okresie od dnia 16 stycznia 2020 roku do dnia 27 lutego 2020 roku była pozbawiony wolności w sprawie II K 16/13 Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, w której orzeczono wobec niej karę 10 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, a to w związku z wykonywaniem wobec niej 150 dni zastępczej kary pozbawienia wolności zarządzonej postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie z dnia 16 grudnia 2019 roku w sprawie sygn. akt X Ko 659/19 za niewykonaną powyższą karę ograniczenia wolności. Faktem także jest, że powyższa zastępcza

kara wprowadzona została do wykonania (nie wstrzymano jej wykonania na podstawie art. 9 § 3 k.k.w.), w związku z czym skazana była pozbawiona wolności przez 43 dni. Przy czym, faktycznie również na skutek zaskarżenia w/w postanowienia o zarządzeniu wobec skazanej zastępczej kary pozbawienia wolności, ostatecznie zostało ono uchylone do ponownego rozpoznania postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 lutego 2020 roku w sprawie XI Kzw 4/20. Jednocześnie postanowieniem z dnia 17 marca 2022 roku w sprawie X Ko 880/20 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie nie zarządził wobec A. O. wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności i zawiesił postępowanie wykonawcze w zakresie kary ograniczenia wolności.

Powyższe nie oznacza jednak, że w zaistniałej sytuacji skazanej przysługuje na podstawie art. 552 k.p.k. od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę lub zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niej w części kary, której nie powinna była odbyć.

Przepis art. 552 k.p.k. określający cywilnoprawną odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niesłusznego skazania oraz oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania jest normą szczególną i stanowi tym samym samodzielną podstawę wspomnianej odpowiedzialności. W przepisie tym określono dokładnie te stany faktyczne, w których można występować przeciwko Skarbowi Państwa z roszczeniem

o naprawienie szkody oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę (z tytułu niesłusznego skazania, niesłusznego zastosowania środka zabezpieczającego, oczywiście niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania). Jakikolwiek więc uzupełnienie czy modyfikacja w drodze wykładni wymienionych w kodeksie postępowania karnego przesłanek powstania roszczeń z tytułu niesłusznego doznania przez oskarżonego dolegliwości wynikłych z wykonania względem niego kary, której nie powinien był ponieść, jest niedopuszczalne. W przepisie tym ustawodawca wyraźnie ograniczył zakres odpowiedzialności Skarbu Państwa do ściśle określonych wypadków i nie obejmuje swym zakresem wszystkich wypadków, w których względy słuszności mogłyby przemawiać za przyznaniem odszkodowania i zadośćuczynienia z tytułu niesłusznego wykonania kary, stanowiącego następstwo nieprawidłowej decyzji sądu lub innego organu.

Zasadą jest dochodzenie roszczeń cywilnoprawnych wynikłych ze szkód spowodowanych niezgodnym z prawem działaniem organów władzy publicznej w oparciu o art. 417 k.c., art. 417¹ k.c. i art. 417² k.c. na drodze postępowania cywilnego (art. 1 k.p.c.). W postępowaniu karnym są tylko dwa wypadki, w których odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej uregulowano w sposób autonomiczny, wyłączający stosowanie art. 417 k.c. i nast. Pierwszy z nich przewidziano w ustawie z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na

rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, a drugi w art. 552 § 1-4 k.p.k. A zatem, przepis art. 552 § 1 k.p.k., będący *lex specialis* w stosunku do wymienionych przepisów prawa cywilnego, stanowi materialną podstawę dochodzenia odszkodowania za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienia za krzywdę doznaną z wykonania kary, której poszkodowany nie powinien był ponieść. Przepis ten opiera odpowiedzialność Skarbu Państwa na zasadzie ryzyka, ale i ogranicza jej zakres do ściśle określonych w nim wypadków, to jest uniewinnienia oskarżonego lub skazania go na łagodniejszą karę, przy czym uniewinnienie lub skazanie na łagodniejszą karę ma wynikać z uprzedniego wznowienia postępowania lub uwzględnienia kasacji. Wyjątkowy charakter tego przepisu sprawia, że stosowanie go nie może być (w drodze analogii) rozciągane na inne sytuacje, które nie zostały objęte jego treścią. Ustawodawca nie objął tym przepisem wszystkich wypadków szkody bądź krzywdy z wykonania niesłusznej kary, a jedynie te, w których wskutek wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia doszło do wzruszenia prawomocnego wyroku i uniewinnienia oskarżonego lub skazania go na łagodniejszą karę. Jeśli zaś doszło do niesłusznego pozbawienia wolności, a nie zaistniały pozostałe okoliczności wymienione w art. 552 k.p.k., dochodzenie w tym trybie szkód i krzywd jest wykluczone, a osoby zainteresowani mogą ewentualnie dochodzić swych praw na drodze postępowania cywilnego.

Reasumując, w ocenie Sądu Odwoławczego, przedmiotowa apelacja ma charakter wyłącznie

polemiczny z prawidłowymi ustaleniami i ocenami poczynionymi przez Sąd I instancji i w żaden sposób nie może ich podważyć. Rozważania przedstawione przez Sąd Okręgowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku są wystarczająco szczegółowe, uwzględniają także zasady logiki i doświadczenia życiowego, co powoduje, że zawarte tam ustalenia i oceny są trafne, a Sąd Odwoławczy je akceptuje.

Mając na uwadze powyższe, wniosek A. O. o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę wynikłą z oczywistego niesłusznego pozbawienia wolności w wyniku wykonania kary zastępczej pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie sygn. akt II K 16/13 słusznie został przez Sąd Okręgowy, na podstawie art. 552 § 4 k.p.k., art. 553 § 4 k.p.k. i art. 554 § 4 k.p.k., oddalony w całości.

Wniosek

Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia wskazanych we wniosku A. O., alternatywnie o przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Ponieważ zarzuty przedstawione w apelacji pełnomocnika wnioskodawczyni okazały się niezasadne, toteż w konsekwencji wnioski środka odwoławczego o zmianę skarżonego wyroku

ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, nie zostały uwzględnione.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. <u>Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Wyrok we wskazanym zakresie słuszny i odpowiadający prawu.	
1.8. <u>Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji

1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
5.3.1.1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
5.3.1.4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.---
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
1.1.10. <u>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2 i 3	<p>Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni A. O. w postępowaniu odwoławczym zasądzone zostały na rzecz obrońcy z urzędu adwokata P. K..</p> <p>Na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. postępowanie uregulowane w rozdziale 58 k.p.k. jest wolne od kosztów sądowych, wobec czego wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciążono Skarb Państwa.</p>

7. PODPIS
SSA Anna Zdziarska
SSA Katarzyna Capałowska SSO (del.) Anna Gąsior–Majchrowska

1.11. <u>Granice zaskarżenia</u>	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawczyni A. O.
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie XII Ko 15/21.
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<i>1.4. Wnioski</i>			
#	uchylenie	#	zmiana